

Laittomasti maassa oleskelevien tilapäisen asumisen asiakasmaksu

3554/02.05.00/2019

Soteltk 14.05.2019 § 38

Valmistelija: sosiaalipalvelujohtaja Eija Leino, puh. 044 797 8543, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Laittomasti maassa oleskelevilla henkilöillä tarkoitetaan henkilöitä, joilla ei ole ulkomaalaislain mukaan oikeutta oleskella Suomessa. Turvapaikanhakijan oleskelu Suomessa muuttuu laittomaksi siinä vaiheessa, kun turvapaikkahakemukseen tehty kielteinen ratkaisu on saanut lainvoiman tai on tehty täytäntöönpanokelpoinen päätös maasta poistamiseksi. Tällöin nämä henkilöt siirtyvät pois vastaanottopalvelujen piiristä 30 vuorokauden kuluessa, elleivät palaa vapaaehtoisesti lähtömaahansa ja poliisi ilmoittaa, että maasta poistaminen ei ole mahdollista viranomaistoimin.

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 12 §:n mukaan jokaisella kunnassa oleskelevalla on oikeus saada kiireellisiä sosiaalipalveluja siten, että oikeus välttämättömään huolenpitoon ja toimeentuloon ei vaarannu. Laittomasti maassa oleskelevat hakevat toimeentulotukea Kelasta (Toimeentulotukilaki 26.6.2015/815, 14 §). Kela myöntää tarvittavan toimeentulotuen maksusitoumuksena välttämättömään ravintoon ja päivittäistavaroihin ja ohjaa asiakkaat sosiaalihuoltoon palvelutarpeen selvittämiseksi ja mahdollisen asumisen järjestämiseksi. Kuntien on järjestettävä sosiaalihuoltolain 21 §:n mukaistan tilapäistä asumista henkilöille, mukaan lukien laittomasti maassa oleskeleville, jotka tarvitsevat kiireellistä apua asumisensa järjestämiseksi. Kyseen tulee hätämajoitustyyppinen asumisen järjestäminen. Sosiaalihuollon järjestämisestä on annettava asiakkaille muutoksenhakukelpoinen päätös ja oikaisuvaatimusohjeet.

Kuntien ja kuntayhtymien on mahdollista hakea valtion varoista korvausta Kelasta kansainvälistä suojelua koskevaan hakemukseen kielteisen päätöksen saaneille kiireellisessä tapauksessa annetusta sosiaalipalvelusta. Korvaus haetaan jälkikäteen ja sitä myönnetään välttämättömänä huolenpitoa annetun ruoan, lääkkeiden tai tilapäisen asumispalvelun kuluihin.

Sosiaalihuollossa arvioidaan laittomasti maassa oleskelevien palvelutarpeet ja järjestetään tilapäinen asuminen hätämajoitustyyppisesti ja mahdollisesti muita asiakkaan yksilöllisestä palvelutarpeesta johtuvia välttämättömiä sosiaalihuollon palveluja. Tilapäisasuminen järjestetään välivuokratuissa tukiasunnoissa. Asunnoissa on aivan välttämätön varustus, patjat lattialla ja vuodevaatteet sekä välttämätön

keittiövarustus. Asumiseen ei sisälly palveluita eikä aterioita. Yksinäiset, aikuiset tilapäisasumisessa olevat saapuvat asuntoon illalla, yöpyvät siellä ja poistuvat aamulla asunnosta. Perheiden ei tarvitse poistua asunnoista päiväsaikaan, mutta asuntojen varustelu kodin perustamisen ajatuksella ei ole sallittua. Tilapäisasumisessa ei synny vuokrasuhdetta, vaan kyseessä on kiireellisen sosiaalihuollon palvelun antaminen. Laittomasti maassa oleskelevien tilapäisasumispalvelun hinnaksi esitetään vahvistettavan 30 euroa/ vuorokausi yksinäiseltä asukkaalta ja 40 euroa/ vuorokausi perheiltä.

Sosiaali- ja terveysjohtajan (KK) ehdotus:

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, että laittomasti maassa oleskelevien tilapäisen asumisen asumispäivän hinnaksi eli asiakasmaksuksi määrätään 30 euroa yksin asuvilta asukkailta ja 40 euroa perheiltä.

Päätös: Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Muutoksenhaku: oikaisuvaatimusohje, kunnallisasiat

Tiedoksianto: Sähköposti palvelupäällikkö, aikuisten sosiaalipalvelut
sosiaalipalvelujohtaja